

The poor Brahmin

Prologue

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བུའི་གྲི་ཚལ་མགོན་
མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞགས་སོ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་དེ་ན་བམ་ཟེ་བྱིན་ཏེ་ལོ་ཤུ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
ཡོད་དེ། བམ་ཟེ་དེའི་རྒྱུ་མ་དེ་རབ་ཏུ་མི་ཐུག་ཅིང་མིག་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ། མི་མཐོང་བ་དེ་ལ་བྱ་མོ་ནི་

མེད་གྱི། བྱ་མོ་བདུན་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་དབུལ་ཕོངས་སོ། བམ་ཟེ་དེའི་བྱ་མོ་དེ་དག་འོ། ཀྱང་སོ་སོར་བག་མར་
བཏང་སྟེ། བྱིས་མག་པ་དག་འདུས་ནས། བམ་ཟེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡང་ཁོ་ཞིང་གཏུ་མ་མི་ཞིག་སྟེ། བྱ་མོ་དང་། མག་པ་
དག་འོང་བ་ལ་ཁོ་ནས་བྱ་མོ་དག་ཀྱང་བྱིར་མ་ལ་གཤེའོ། དེའི་ཚེ་ན་ཞིང་དག་ཀྱང་བར་རན་ནས། བྱིས་མཚས་
ལ་བ་ཡང་ཞིག་བརྟམ་ཏེ། ཞིང་ཐོག་ཏུ་སོང་སོང་བ་ལས། ལེགས་པར་མ་བསྐྱེད་པས་སྟོར་ཏོ། དེའི་ཚེ་ན་བྱིན་

ཉེ་ལོ་ཤུ་ཤས་འདི་སྐྱམ་དུ་བསམས་སོ། །བདག་གིས་སྣོན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན། བྱིམ་དུ་འོངས་ན་ནི། རྒྱུ་མ་རྟག་དུ་སྦྱོ་ཞིང་བྱ་མོ་བདུན་དང་། མག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་དུ་མི་སྟེར། ད་ལྱིམ་མཚོས་ཀྱི་བ་ཡང་བརྟམས་ན་
ནི། སྟོར་བར་ལྷུར་ཉེ། བདག་གིས་བཙལ་གུང་མ་རྟེན་ན། ཇི་ལྟར་བྱ་? ། སྐྱམ་ལྷ་དན་གྱིས་ཡི་མུག་སྟེ་འདུག་པ་
ལས། རྒྱ་མ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོ་ཤིང་དུང་ན་དབང་པོ་ཀུན་ཞི་ཞིང་བདེ་བར་བཞུགས་པར་མཐོང་དོ།
བམ་ཟེ་དེས་འགའར་བ་ལ་སྐོམ་ཚུགས་སུ་བཙས་ཉེ། རྒྱུང་ཚད་ཀྱི་བར་དུ་བརྟགས་ནས་ཡང་འདི་སྐྱམ་དུ་
བསམས་སོ། །དེ་སྟོང་གོ་ཉེ་མ་ནི་རབ་དུ་བདེ་སྦྱིད་དོ། དེ་ལ་རྒྱུང་མས་སྦྱོ་བ་ཡང་མེད། ལུ་མོ་དན་པ་དང་།
མག་པས་གཙོ་བ་ཡང་མེད། ཞིང་བར་རན་ཉེ་རྒྱང་བརྟམ་ཡང་མི་དགོས་ཉེ་ལྷ་དན་མེད་དོ། ། སྐྱམ་བསམས་ནས་
བཙོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས། དེ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་བཀའ་སྟུང་ཏོ། །ལྱོད་
ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་ཉེ། ང་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེས་བའི་སྟོན་གང་ཡང་མེད། རྒྱུང་མ་དན་པ་ཡང་མེད་ན། གཤེ་
ཞིང་སྦྱོ་བ་སྟེ་ཅི་སྟོས། ལུ་མོ་བདུན་གྱི་འཚོ་བ་ཡང་མེད། མག་པ་བྱིམ་དུ་འདུ་བ་ཡང་མེད། ཞིང་བར་རན་པ་

དང་། སྒང་སྒྲོར་བཞུགས་མཉམ་བུ་ལྟར་མེད་དོ། ལྷོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་དགའ་མ་། ཞེས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་
དང་། བྲམ་ཟེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བདག་ད་སྐར་ཁྲིམ་ལ་ཏུར་ཚམ་དུ་འཛོལ་
དྲོ། རྒྱུང་མ་དང་། བྲམ་མོ་ལ་དག་ཚམ་དུ་སེམས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གནང་ན་བདག་
རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་། །ལེགས་པར་འོངས་སོ། ། ཞེས་བཀའ་
སྒྲུབ་པས། སྐད་དང་ཁ་སྐྱ་རང་བྱི་ཉེ་དགོ་སྦྲོང་དུ་གྱུར་དྲོ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་། ཅེ་རིགས་པར་ཚོས་བསྐྱན་ནས། དེ་སྦྱིད་དུ་ངེ་མ་ཀུན་ཟད་དེ་དག་བཅོམ་པར་
གྱུར་དྲོ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་གསོལ་བ། །ལེགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་མཛོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། བྲམ་ཟེ་འདིས་སྐྱོན་ལེགས་པ་ཅེ་ཞིག་བགྱིས་ན། ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཀུན་
དང་བྲལ་དྲོ། རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་ལ་ཚོན་ཞེན་སྐྱ་བ་ལྟར་དགོ་བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཐོབ་པར་གྱུར། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ། བྲམ་ཟེ་འདི་ད་ལྟར་འབའ་ཞིག་ངས་ཕན་བཏགས་

ཉེ་བདེ་བར་བྱས་པར་མ་ཟེན་གྱི། རྩོམ་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་ཞིང་བདེ་བར་བྱས་སོ།
། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། འདས་པའི་དུས་ན་བུམ་ཟེ་འདི་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་མཛད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་དུ་
གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྡུལ་བ། 「ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་།
ཁྱོད་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། ། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། 「དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་འཚལ་ལོ།」 ཞེས་
གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་བཀའ་སྡུལ་གྱོ།

The story

རྩོམ་འདས་པའི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ཚད་མེད་པའི་པ་རོལ་ན་རྒྱལ་པོ་ 「མཛེས་པ་」 ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདྲི་
བྱུང་སྟེ། ཚོས་བཞིན་དུ་སྲིད་འཚོའོ། དེའི་ཚོ་ཡུལ་དེ་ན་བུམ་ཟེ་འདི་ 「དབྱིག་པ་ཅེན་འདྲི་」 ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདྲི་
འདུག་སྟེ། རབ་ཏུ་དབུས་པོངས་པ། བཟའ་བ་དང་བཞོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གོ་འདྲི་བྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་སྐང་ཞིག་

°བརྟམ་ཏེ། ཉིན་པར་སྐྱོད་ནས་སྐྱང་དེ་འོ། ཁྱིད་དེ་འོ། བྱིམ་བདག་དེའི་བྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་ན་བྱིམ་བདག་
°མི་ཟན་°ཟ་སྟེ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱང་དེ་འོ། བྱིམ་གྱི་ནང་དུ་བཏང་བ་དང་། སྐྱང་°སྟོག་ཞན་ཞིག་ཏུ་
སོང་ནས་སྟོར་ཏོ། བྱིམ་བདག་དེ་འོ། ཟན་°ཟོས་ནས་ལངས་པ་དང་། དེ་ན་སྐྱང་°མ་མཐོང་ནས་དེས་དབྱིག་
པ་ཅན་པ་ལ་། «སྐྱང་ག་རེ?» ཞེས་བྱས་པ་དང་། དེས་སྐྱུས་པ། «སྐྱོད་ཀྱི་འོ། བྱིམ་གྱི་ནང་དུ་བཏང་དོ།
།» «སྐྱོད་ཀྱིས་ངའི་སྐྱང་°པོར་གྱིས། སྐྱང་°སྐར་བྱིན་ཅིག་!» ཅེས་སྐྱུས་པ་དང་། དེས་སྐྱུས་པ། «
ངས་མ་པོར་རོ།» «དེ་ནས་དེ་གཉིས་འགྲོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཐང་དུ་འདོད་དང་། དེས་འུ་བུ་ཅག་གི་
རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་°རྟོག་པར་འགྱུར་རོ།» ཞེས་སྐྱུས་པ་ནས་དེ་གཉིས་དོང་བ་དང་།

Problems on the way

མི་གཞན་ཞིག་གི་ཉ་མོད་མ་ཞིག་འོ་སློམ་ནས། དེས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་སྐྱེས་པ། 「རྟ་རོག་དམ་མ་བཏང་།
ཞེས་སྐྱེས་ནས། དེས་དོ་ཞིག་འོ་སྐངས་ཏེ་འཕངས་པ་དང་། རྟའི་རྐང་པ་ལ་སོག་ནས་རྐང་པ་འོ་ཆག་གོ་
དེས་སྐྱེས་པ། 「ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྟ་བསའད་ཀྱིས། ངའི་རྟ་བྱིན་ཅིག་!」 「ཅིའི་ཕྱིར་རྟ་བྱིན་?
」 དེས་སྐྱེས་པ། 「ཚུར་ཤོག་! རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལུ་ལུ་ཅག་གི་ཞལ་ཆེ་གཙོད་དུ་
འོང་ངོ་། ཞེས་སྐྱེས་ནས་དེ་དག་འོ་དེར་སོང་བ་དང་། དབྱིག་པ་ཅན་དེ་འོ་འཕྲོས་པར་བརྩམས་ཏེ། དེས་
ཅིག་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མཚོངས་པ་དང་། དེའི་བྱང་ན་ཐ་ག་པ་ཞིག་འོ་ཐགས་འཐག་ཅིང་འདུག་པ་དེའི་
སྟེང་དུ་སྐྱུང་ནས་ཐ་ག་པ་དེ་ཚོ་འཕྲོས་པ་དང་། ཐ་ག་པའི་ཚུང་མས་དབྱིག་པ་ཅན་དེ་བཟུང་ནས་
「ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཁྱོ་བསའད་ཀྱིས། ངའི་ཁྱོ་བྱིན་ཅིག་!」 ཅེས་སྐྱེས་པ་དང་། 「ངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོ་ཅི་

ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་ལྷན་པོ་། ཞེས་སྒྲུས་ནས། «ཚུར་ཤོག་། རྒྱལ་པོའི་རྒྱུང་རྒྱུ་འདོད་དང་། དེས་འབྲུ་བྱ་ཅག་གི་ཞལ་ཆེ་
འགྲོ་བཞུགས་པོ་། ཞེས་དེ་དག་འདོད་བཤུགས་ལམ་གྱི་བར་དེ་ན་ཚུ་བོ་གཉིད་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚུ་དེའི་
ནང་ནས་ཚུར་ཤིང་མཁན་ཞིག་སྤེལ་འཁུལ་ལྷན་ཏེ་འོང་དོ། དེ་ལ་དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་། «ཚུའི་
གཉིད་ཅི་ཙམ་?» ཞེས་དྲིས་པ་དང་། «ཚུ་གཉིད་ཟབ་པོ་། ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། སྤེལ་ཚུར་སྤེལ་སྤེལ་
སྤེལ་དེ་མ་རྒྱུད་པ་དང་། དེས་དབྱིག་པ་ཅན་བཟུང་ནས། «ཚུ་དྲིས་པའི་སྤེལ་ཚུར་བསྐྱར་རོ།
དེས་སྒྲུས་པ་། «ངས་མ་བསྐྱར་རོ།» ཚུར་ཤོག་། རྒྱལ་པོའི་རྒྱུང་རྒྱུ་འདོད་དང་། དེས་འབྲུ་བྱ་ཅག་གི་ཞལ་
ཆེ་གྲོལ་དོ། ཞེས་སྒྲུས་ནས་དོང་དོ། དེ་ལྟས་ངལ་ནས་ཚང་ཚང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་ཚང་བསྐྱེད་པ་
ནས། ཚང་ཚང་མ་དེ་ལ་བྱ་པོ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ། ལྷན་པོའི་གྲོལ་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལས། དབྱིག་པ་ཅན་

དེའི་སྒྲིབ་ཏུ་འདུག་པ་དང་། རྒྱུ་དེ་མོ་སློག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱང་དོ་དམིག་པ་ཅན་དེ་བཟང་སྟེ།
 「ལྷོད་ཀྱིས་ངའི་བྱ་བས་ད་ཀྱིས་། ངའི་བྱ་བའི་ཕྱིན་ཅིག་།」 དེས་སྒྲུས་པ། 「ངས་མི་མེད་པ་བས་ད་ན། ལྷོད་
 ཀྱི་བྱ་བའི་ངས་མི་མེད་ཕྱིན་ནེ།」 དེས་「ཚུར་ཤོག་། རྒྱལ་པོའི་བྱང་ཏུ་འདོད་དང་། དེས་འུ་བྱ་ཅག་གི་
 ཞལ་ཆེ་གཙོ་དང་། ཞེས་སྒྲུས་ནས་དེ་དག་དོང་བ་ལས།

Questions for the king

གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་ཤ་ཀོ་ཏ་ཀ་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཅིག་འདུག་པ་དེས་དམིག་པ་ཅན་དེ་མཚོང་ནས་「
 གར་འཕོ་?» ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། 「ང་མི་མེད་པ་འཕོ་ན། དེ་དག་གིས་ང་འཕོ་དོ།」 「གང་ཏུ་
 འཕོ་?» 「རྒྱལ་པོའི་བྱང་ཏུ་འོ།」 「འོ་ན་འོ་བོའི་སློན་ཞིག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱོས་ཤིག་།」

གནས་འདི། ཞེས་བགྲོ་བ་ན། ། ཤིང་ཤ་ཀོ་ལ་ཀ་དེ་ལ་བྱ་རོག་ཅིག་འདུག་པ། ། བདག་ཤིང་གཞན་གྱི་
ཁ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་སྐད་མི་སྟན་ལ། ཤིང་འདིའི་ཁར་འོངས་ན་སྐད་ངོ་མཚར་དུ་སྟན་ན། དེའི་ཅིའི་
ཕྱིར་? ། ཞེས་དེ་སྐད་མཚའོ། ཞེས་སྒྲོས་ཤིག་! ། དེ་ནས་ཡང་གནས་གཞན་ཞིག་ན་སྐྱུལ་ཞིག་གིས་
མཐོང་ནས། གྲ་མ་བཞིན་དུ་ ། བདག་གི་སྲིན་ཡང་ལྷུས་ཤིག་! བདག་ནམ་ལུང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་ནི་
བདེ། སྐར་འདུག་པའི་ཚེ་སྐྱུག་བཟུལ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྟར་གྱུར་? ། ཅེས་ལྷུས་ཤིག་! ། དེ་དག་དོང་བ་
ལས་གནས་གཞན་ཞིག་ན་ན་རྒྱུང་གཞན་ལྷུ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། གྲ་མ་བཞིན་དུ་ཁོ་མོའི་སྲིན་ཡང་ལྷུས་ཤིག་!
ནམ་ཁོ་མོའི་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་ན་གྲོས་པའི་ཁྱིམ་འདོད། གྲོས་པའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་
པ་མའི་ཁྱིམ་འདོད་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལྷུས་ཤིག་! ། ཅེས་སྐྱུས་ན། དེ་དག་དོང་བ་ལས།

Judgements of the king

ལྷན་པོ་འཇོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ལྷན་པོ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་བྱུག་འཚལ་ཏེ་ ལྷན་པོ་གཅིག་ཏུ་
འཁོད་དོ། དེ་ནས་ལྷན་པོས་དེ་དག་ལ་ བྱོན་ཅི་ལ་འོངས་། ཞེས་དྲིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དབྱིག་པ་
ཅན་དང་གྲིམ་བདག་ཚོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷན་པོ། ལྷན་པོས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་ལྷན་པོ། བྱོན་ཏེ་
སྐད་བརྒྱས་སམ།? བརྒྱས་སོ། འོ་ན་བྱིར་བྱིན་ནམ།? ལྷན་པོས་དབྱིག་པ་མཐོང་བར་
བྱིན་ཏེ། ལས་ལྷན་པོ་མ་བཟང་འོ། ལྷན་པོས་ལྷན་པོ། དབྱིག་པ་ཅན་འདིས་སྐད་ལྷན་པོ་བྱིར་བྱིན་ཏེ་
ལྷན་པོས་ན། ལྷན་པོ་མེད་ཅིག་! ལྷན་པོས་ལྷན་པོ་སྐད་འོངས་པར་མཐོང་ལ་མ་བཟགས་པས་ན། ལྷན་པོས་ལྷན་པོ་
! ལྷན་པོ་མཐོང་དོ། ལྷན་པོས་ལྷན་པོས་དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་སྐད་ལྷན་པོ་སྐྱོགས།

གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་མིག་ཕྱང་བ་བས། དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་ལྷོ། མི་གཅིག་གིས་
སྤྲོས་པ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་རྟ་མོང་མ་བུ་བུ་མོ། ཞེས་སྤྲོས་པ་དང། རྒྱལ་བོས་དབྱིག་པ་
ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟ་ཇི་ལྟར་བསད་། ཅེས་དྲིས་ན། བདག་ལམ་དུ་འབྱོལ་ཏེ། མཆི་མཆི་བ་ལས། མི་
འདིས་ བདག་ལ་བཏང་ཞིག་། ཅེས་མཆིས་ནས། བདག་གིས་དོ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་འཕངས་པས་རྟ་གུམ་མོ།
རྒྱལ་བོས་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་ བདག་ལ་བཏང་ཞིག་། ཅེས་སྤྲོས་པས། བདག་ནི་སྤོ་ཚོག་ཅིག་
དབྱིག་པ་ཅན་ནི་ དོ་འཕངས་པས་ལག་པ་ཚོད་ཅིག་། མི་དེས་སྤྲོས་པ། བདག་ལ་བཏང་ཞིག་གི་རྟ་
བསད། གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་སྤོ་བཅད་པ་བས་དབྱིག་པ་ཅན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་ལྷོ། ཤིང་
མཁན་གྱིས་སྤྲོས་པ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་ལ་ རྒྱུ་ལྟེང་ཅི་ཅམ་དུ་ཟེམ་ཟེམ་? ཅེས་དྲིས་པས།

ཁ་ནས་སྐྱེའུ་ཐོགས་པ་འུར་ལྷུང་ངོ་། ཞེས་གསོལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། རྣམ་ཅི་འབྱེར་ཡང་
ཕྱག་པ་ལ་བཀུར་བར་རིགས་ཀྱི་ཁ་ནས་འབྱེར་བས་ཤིང་མཁན་གྱི་མདུན་སོ་གཉེས་ཚོག་ཅིག་! དབྱིག་པ་ཅན་འོ་
མི་། རྒྱ་གཉིང་འོ་ཟབ་བམ་། ཞེས་དྲིས་པས་ལྷེ་ཚོད་ཅིག་! ཤིང་མཁན་གྱིས་སྐྱས་པ། རྣམ་ཅིག་ཏུ་ན་
བདག་གི་སྐྱེའུ་སྟོར། གཉེས་སུ་ན་བདག་གི་འོ་སོ་འོ་བཅག་པ་བས་དབྱིག་པ་ཅན་འོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་འོ་སྐྱོལ་
།

ཆང་ཚོང་མས་སྐྱས་པ། རྣམ་ཅི་ཅན་གྱིས་བདག་གི་འོ་བུ་བས་བསད་དོ། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པ།
བདག་ང་ལ་བས་ཅང་སྟོང་དུ་མཆིས་པས་སྐྱན་ལ་མ་བཞུས་པར་སྐྱན་ལ་འདུག་པས། འོག་ན་བུ་མཆིས་པར་
མ་ཚོར་ཉེ་འོ་བུ་འུ་མོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། ཆང་ཚོང་མ་འོ་ལྷོད་བུ་འོ་གོར་བརྟལ་ལ་གོས་ཀྱིས་མེ་
མདོན་པར་གཡོགས་པས་ཉེས་སོ། དབྱིག་པ་ཅན་འོ་ལྷོད་འོ་སྐྱན་ལ་མེ་རྟོག་པར་འདུག་པ་ཡང་ཉེས་ཀྱིས།

དབྱིག་པ་ཅན་འོ་ཁྱོད་འོ་ཁྱོད་འོ་ཁྱོད་ལ་བྱ་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག། ཅེས་སྒྲུས་སོ། ཆང་ཚྲོ་མས་སྒྲུས་པ། 「
གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་འོ་བྱ་བས་ད། གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་འོ་ཁྱོད་བྱས་པ་བས་དབྱིག་པ་ཅན་འོ་རྒྱལ་བར་
ལྷུར་ཀྱང་འོ་ལྷོ།」 ཐ་ག་བའི་རྒྱང་མས་སྒྲུས་པ། 「དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་ཁྱོ་བཀུམ་མོ།」
དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲུས་པ། 「བདག་ལ་དེ་མང་བས་འཐོག་ཏེ་འོ་རྩོག་པ་ལས་བརྒྱལ་ནས་བརྒྱལ་ནས་
ཐོས་པ་ལས། བག་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ་གུམ་མོ། རྒྱལ་བོས་སྒྲུས་པ། 「སོང་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁོར་གྱིས་
ཤིག་།」 དེས་སྒྲུས་པ། 「གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་ཁྱོ་བས་ད། གཉིས་སུ་ན་འདི་བདག་གི་འོ་ཁྱོད་བྱས་པ་བས་
དབྱིག་པ་ཅན་འོ་རྒྱལ་བར་ལྷུར་ཀྱང་འོ་ལྷོ།」 དེ་དག་སོ་སོ་ནས་ཞལ་ཆེ་བཅད་དེ། དབྱིག་པ་ཅན་ལ་
ཡུས་བྱིན་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་དོ།

Two other suites

ཀླུ་པོ་དེ་ལ་ཡང་བྱང་མེད་གཉིས་ཤིག་བྱ་གཅིག་ལ་བཙོང་དེ། ཀླུ་པོ་སྒོ་མཁས་པས་བརྟགས་ནས་བྱང་མེད་
གཉིས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །「ཚུད་གཉིས་ཀྱིས་བྱའི་ལག་པ་རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་ཨལ་གང་
གིས་ཐོབ་པ་འོ་བྱ་ཁྱེད་ཅིག་!」 ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། བྱའི་མ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱ་ལ་སྟོང་རྗེ་མེད་པས་སྐད་
ཀྱིས་མི་དོགས་ཏེ་མཐུ་ཅི་ཡོད་པས་དྲངས་སོ། བྱའི་མ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱ་ལ་བྱམས་པས་སྐད་ཀྱིས་
དོགས་ཏེ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུབ་ཀྱང་དྲག་ཏུ་མི་འདྲན་ནོ། ཀླུ་པོས་ཀྱང་ཏོགས་ནས་དྲག་ཏུ་དྲངས་པ་དེ་ལ་
འདི་ནི་ཚུད་ཀྱི་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་མེད་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་བྱ་ཡིན་པས་ན། དྲང་པོར་སྒྲོས་ཤིག་!」 ཅེས་
བྱས་པ་དང་། དལ་གྱིས་འདྲན་པའི་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ་བྱ་ཁྱེད་ཏོ། དེ་ནས་ཡང་མི་གཉིས་ཤིག་རས་ཡུག་

གཞིག་ལ་བརྗོད་དོ། རྒྱལ་པོའི་དྲང་དུ་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་བརྟགས་ནས་ཞལ་ཆེ་གོང་མ་འབའི་ན་དུ་
བཅད་དོ།

Answers of the king

དེ་ནས་དབྱེག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་དོ། །འདི་དག་གིས་བདག་བཟུང་སྟེ་ཁྱིད་ཅིང་
མཆེ་བ་ན། ལྷས་ཞིག་འཕྲིན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་མཆེདོ། །བདག་ཁྱེད་ལ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཆོ་ནི་བདེ། ལྷར་
འབྱུག་པའི་ཚོ་ནི་ལྷུག་བཟུལ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་གྱུར་པ་ཞུས་ཤིག་། །ཅེས་མཆེདོ། རྒྱལ་པོས་ལྷས་པ། ལྷལ་
དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གྱིས་ཤིག་། ཁྱོད་མེ་ཁོ་ཤིང་འབྲེལ་བས་ཁྱེད་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོ་བདེདོ།

ཕྱིར་བྱང་ནས་ཁ་ཟས་མང་དུ་ཟོས་ལ་བྱ་རྒྱུ་མཁུ་གྱིས་བཅོས་པས་ཚྱོད་ཚྱོས་ཏེ་མོ་མོ་པོར་གྱུར་པས་སྐར་
འཇུག་པའི་ཚོ་ལྷུང་བྱ་ལ་ཐོངས་ནས་སྐྱུག་བཟུལ་ལོ་། ཞེས་གྱིས་ཤིག། ཚྱོད་གྱིས་དེ་སྟེ་ཟས་ཀྱི་ཚོད་
ཤེས་ལ་མི་ཁོ་ན། ཇི་ལྟར་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་བདེ་བར་འཇུག་གོ། ཞེས་སྐྱུས་ཤིག། དེ་ནས་ན་
ཚུང་མ་གཞོན་ཅུའི་ཕྱིན་ལྷོ་སྐྱུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱུས་པ། ར་ཚུང་མ་གཞོན་ཅུ་དེ་ལ་། ཚྱོད་གྱི་པ་མའི་
ཁྱིམ་ན་མཚའ་བོ་ཞིག་འདུག་ལྟེ། རྣམ་ལྷོ་སྐྱུས་པོའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚོ་ན་མཚའ་བོ་ལ་ཆགས་པས་པ་
མའི་ཁྱིམ་དུ་འགོ་འདྲོད། རྣམ་ལྷོ་པ་མའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚོ་ན་མཚའ་བོ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཞེ་སྟེ་ཁྱོ་ལ་ཆགས་པས་
གྱོས་པོའི་ཁྱིམ་དུ་འགོ་འདྲོད་པ་ཡིན་གྱིས། གན་གཅིག་སྤང་ལ་གཅིག་ལེགས་པར་བྱངས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་
བུའི་གཞོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐྱུས་ཤིག། གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་གཏོ་ཏ་ཀ་ལ་བྱ་རོག་ཅིག་

འཇུག་བའི་ཕྱིན་ལྷས་པ་དང་། རྒྱལ་བོས་སྦྲས་པ། ཀྱི་ཤིང་དེའི་འོག་ན་གསེར་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་
 ལྔ་ད་ལྷན་པ་ཡིན་ལོ། ཤིང་གཞིན་གྱི་རྒྱུད་ན་གསེར་མེད་པས་སྐད་མི་ལྷན་ལོ། ཞེས་གྱིས་ཤིག་།
 རྒྱལ་བོས་དབྱིག་པ་ཅན་ལ་སྦྲས་པ། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་མང་དུ་བྱང་ཡང་ངས་བཏང་ངོ། ཁྱོད་ཀྱི་
 དབུལ་ཕོངས་ཀྱིས་ཤིང་གི་འོག་ན་གསེར་གྱི་གཏྟར་ཡོད་པ་ཀོས་ལ་ཁྱེད་ཅེག་། དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་
 རྒྱལ་བོས་བསྐོ་བ་བཤིན་དུ་སོ་སོའི་ཕྱིན་ཡང་བསྐོ་ནས་ཤིང་རྒྱུད་ནས་གསེར་ཡང་ཕྱུང་སྟེ་ཁྱེད་ཏེ་དེ་ཕྱིན་
 མང་སོ་ཚོས་ཚུགས་ནས་ཅེས་ཀྱང་མི་ཀྱང་མི་བྲེལ་ཏེ་ཅོ་གཅིག་ཏུ་ལྷག་ཅིང་བདེ་སྲིད་པར་གྱུར་ཏོ།

Afterword

ཀུན་དགའ་པོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་མཛོས་པ་དེ་ལྟར་ཉེ་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག། དེ་ཉི་ད་ལྟར་ང་ལྟོ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་
བྲམ་ཟེ་དོ་དབྱིག་པ་ཅན་དེ་ཉི་བྲམ་ཟེ་ལྷོན་ཏེ་ལོ་ཤུ་ཤ་ལྟོ་ཡིན་ནོ། ངས་ཚོན་ཡང་ལྷུག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་རིན་
པོ་ཚེ་བྱིན་ནས་བདེ་སྲིད་པར་བྱས་སོ། ང་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ལྷུག་བཟུལ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་ཟད་མེ་ཤེས་བའི་ཚོས་
རིན་པོ་ཚེའི་གཏེར་བྱིན་ཏོ། ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྩལ་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་འཁོར་མང་པོ་
བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་མངོན་པར་དགའོ།།
ཁྱེས་བདག་དབྱིག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སློལ་སྤྲུལ་ཅུ་དགུ་པའོ།།

The Brahmin and the five thieves

བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལྷོ་རྣམས་ལ་མཚོན་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལས་དདུལ་དང་བཅས་པར་རང་གི་གྲོང་ནས་ཐག་མི་རིང་བའི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་
པོའི་ནང་དུ་སོང་ངོ།། (རྫོ་རྗེ་སྲིང་) ཞེས་བྱ་བའི་གོང་ཁྱེར་དེ་ལ་དདུལ་བདུན་གྱིས་ར་མ་ཞིག་ལྟོས་པ་དང་རང་གི་གྲོང་

གི་ཚྭོགས་ལུ་སོང་ངོ། རང་གི་སྲོང་དུ་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་བར་ན་གནས་པའི་རྒྱུན་པོ་ལྔ་པོས་བྲམ་ཟེ་ར་མ་ངང་ཐུན་དེ་རྒྱང་མ་
 རས་འོང་བར་མཐོང་ངོ། བྲམ་ཟེ་དེས་རྒྱན་པོ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚྭོན་ལ་མི་ལྔ་པོ་དེ་རྗེ་ལམ་ངང་ཐག་མི་རིང་བའི་གསང་བའི་གནས་
 །ན་འདུལ་བ་ངང་ལན་རྒྱན་ལ་འདྲི་རྒྱན་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །བྲམ་ཟེ་དེའི་ར་མ་རྗེ་ང་ཚེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འདོད་པའི་ཟན་ཡིན་
 སས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚད་དུ་ཇི་སྟར་བྱ་? ། ཞེས་སྤྲོས་སོ། མི་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ་ །ར་མ་བརྟུབ་རྗེ་ང་ཚས་དེ་སྨོབས་དྲག་
 པོས་འཛིན་པར་མི་ཅུང་བའི་བྱིར་བྱ་བ་དེ་རྗེ་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན། ཅེས་སྤྲོས་སོ། དེ་ནས་མི་གཞན་གྱིས་ནི་ །བདག་
 གིས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་སོ། དེ་ཇི་སྟར་བདག་གིས་ཁྲེད་ཅག་ལ་སྤྲོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱོས་ཤིག་། ཅེས་སྤྲོས་སོ།
 མི་དེས་རྒྱན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་རང་གི་གྲོས་བཤའ་ངང་ཚམ་རྒྱན་དང་བོས་བྲམ་ཟེ་ར་མ་འབྲིད་པའི་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེད་ཚན་
 པོས་ །གྲུ་མ་གྱི་འདྲན་པའི་བྲམ་ཟེ་བདག་གིས་རྣམ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ། ཞེས་སྤྲོས་སོ། བྲམ་ཟེས་ །མི་དེ་རྗེ་སྨོན་པོ་བའི་ཡིན། ཅེས་སེམས་བ་
 གང་ལན་ཏེ་མི་འདྲེབས་པར་རྒྱན་པོ་ལས་འདས་སོ། རྒྱན་པོ་གཉིས་བ་དང་འཕམ་བ་ན་དེས་ནི་ །ཁྱིམ་འདི་
 རབ་ཏུ་མི་ལྷོག་པ་ཡིན། ཅེས་སྤྲོས་བ་དང་བྲམ་ཟེས་ །མི་དེ་ཡང་དོན་མེད་པའི་གཏམ་བྱེད་དོ། ཞེས་བསམས་སོ། རྒྱན་
 པོ་གཞུས་པ་དང་བཞེས་ །དང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་བ་དང་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་མེ་ཚམ་རྒྱང་བ་བྱུང་ངོ། ། །ར་མ་ངོས་རྒྱན་ནས་བརྟུགས་པ་

དང་ཁྱི་ལ་ཕལ་ཆེར་མཇུག་མི་རིང་པོ་དང་མྱིག་པའི་མེད། ར་མ་ལ་ཕལ་ཆེར་བྲང་དང་ཀོས་ཀའི་སྐྱེ་ཡོད་པས་དེ་ངེས་པར་ར་མ་འོ་
ཡིན་། ཅེས་སྐྱམ་དུ་བསམ་སོ། ། ཡུན་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཚོམ་རྒྱན་ལྡན་པས་ར་མ་དེ་མཐོང་བའི་སྐབས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་
དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་ «རྒྱ་མ་གྱི་དེ་ཉི་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པའི་ཡིན་། ཅེས་སྐྱམ་པ་དང་བྲོས་སོ། དེ་ནས་བུམ་ཟེས་ «མི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ «རྒྱ་ཀྱི་ཞེས་བྱས་པའི་དུད་འགྲོ་འདི་ལ་བདག་གིས་ར་མར་འཛིན་ཡུང་དེ་ར་མ་ཡིན་པར་ཤང་ངོ། ངེས་པར་གཞོད་
སྐྱིན་བདག་གི་མཚན་པའི་འགོགས་པར་འདོད་པ་ཞིག་གིས་བདག་གིས་ཉོས་པའི་ར་མ་འོ་ཁྱིར་སྐྱུལ་རྟོ་། ཞེས་བསམས་པ་དང་ར་མ་འོ་
བཏང་ངོ། རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་ཟེས་བཏང་བའི་ར་མ་འོ་བཟུང་བ་དང་དེ་ཉི་ཟས་འོ་རབ་ཏུ་ཞེས་པོར་བྲོས་སོ།

The hungry tigress

མོན་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པའི་ཤར་ལོ་ན། འཛམ་བུ་སྐྱིང་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ «ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་» ཞེས་བྱ་
བ་ཞིག་འོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཐན་ལྡན་སྐྱོད་ལ་དབང་བྱེད་དོ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྐས་གསུམ་འོ་མངའ་སྐྱེ། རབ་འོ་ཉི་ «རྩ་ཆེན་པོ་» རྒྱ་

འགའ་ཉི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིར། བར་འགའ་ཉི་ཞེས་པའི་གི་ཕྱིར། བར་འགའ་ཉི་མི་གཏོ་སྤྲོད་གི་ཕྱིར་ལུས་བཏང་ཡང་ཚས་ཀྱི་ཕྱིར་བསོད་
རྩམས་ཀྱི་ཞིང་དང་ལན་འགའ་ཡང་མ་སྲོད་པའི་ལུས་འདི་ཅི་དུང་། ལྷན་བསམས་ནས། གཞུ་ཀར་འགྲོགས་ཏེ་སོང་བ་དང་། རིང་
པོར་མ་ཕྱིན་པར་ཕྱོག་ཉེས་ལ་འདྲི་སྐད་ཅེས་སྒྲིབ་སོ། ། མཚེད་གཉེས་ཉེ་སྐད་གཉེས་ཉེ་གི་དང་། བདག་ཉེ་གཉེས་ཉེ་
སྐད་བཞིན་བར་མཚེད་ཉེ། ཞེས་སྒྲིབ་སོ། ལམ་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐད་མའི་ཚང་གང་ན་ཡོད་པར་སྐྱུར་དུ་སོང་ནས། སྐད་མའི་དུང་
དུ་ཉལ་བ་དང་། སྐད་མའི་ལ་ཐམས་པས་ཟེ་མ་རྣམས་སོ། དེའི་ཚེ་ཉེ་ལུས་ལྷན་གི་ཚལ་བ་རྣོན་པོས་ལུས་ལ་ཞུགས་ཉེ་སྐད་ནས། སྐད་མོ་
ལ་ཞུགས་ཉེ་བཞུགས་པ་དང་། ལ་ཉེ་ཡང་ཕྱིས་ནས་ལུས་ཀྱི་ཤེས་ཉེ་ལུས་པར་ཚོས་སོ། །

Where could he be?

ཕྱོག་ཉེས་ཀྱིས་བཞུད་ནས། རིང་ཞིག་དུ་མ་འོངས་པས། ཕྱིར་ཐེས་བཞིན་དུ་ཚོལ་དུ་དོང་བ་ལས། ལྷན་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ཉེ་བཞུགས་ནས་
གཏོན་མེ་ཟ་བར་སྐད་མའི་སྐྱོགས་པ་སྐྱོད་དུ་སོང་དོ། ལྷན་བསམས་ནས་དེར་ཕྱིན་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། ཅུ་པོ་ཐ་རྒྱུད་ཉེ་སྐད་གིས་ཚོས་
ཏེ། ཤ་དང་ཞུགས་གིས་ཀུན་དུ་བསྐོས་ནས། ཚོགས་སྐྱེས་འདུག་པར་མཚོང་ནས། ལུས་ལ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཞུགས་སོ། རིང་ཞིག་ཉེ་གི་ལ་

དང་། དབྱུགས་མིར་སྤྱོད་ནས་ཚོ་ངོས་བཏབ་སྟེ་ས་ལ་འགྲོ་ཞིང་འཁམས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚོ་ན་བཅུན་མོ་ཡུམ་འོ་མནལ་བའི་མི་ལམ་ན་
「ཕྱག་ཚོན་གསུམ་ཞིག་འཁྱུན་ཏུ་འཕྱར་ཞིང་ཚེ་པ་ལས། རང་གི་རྒྱུ་ལྷན་གཅིག་འཁྱུར་གྱིར་བཤེས་ཏེ། ལྷན་མིས་མ་ཐག་ཏུ་སང་ནས། ལྷག་
དང་དཔལ་ཏེ་མལ་པོ་ལ་བསྟེན་དོ། །བདག་གིས་གཏམ་དུ་ཐོས་ན། ཕྱག་ཚོན་འོ་མི་ལྷན་ལྷན་ཕྱག་ཚོན་ནང་གི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ལས་ཏེ་བཤེས་ཏེ་བ་
ལས། བདག་གི་ཕྱ་ནང་གི་སྤྱུག་པ་ལ་བཏུ་མི་ཤིས་ངོས་ཀྱིས་། ཞེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཏང་བ་ལས། རིང་པོ་མ་ལོན་
པར་རྒྱལ་བུ་གཉིས་འོ་མི་འོངས་ཀྱི། །ཕྱ་ནང་གི་སྤྱུག་པ་འཁྱེས་སམ་ཤིག་རེ་? ཞེས་དྲི་ན། ཕྱ་ལོ་གཉིས་འོ་སྐད་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཏེ།
རིང་ཞིག་ཏུ་དབྱུགས་འོ་ཀྱང་མ་ཕྱིན། ལྷ་ཡང་མ་ལུས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དབྱུགས་འོ་ཕྱིན་པ་དང་། 「ལྷག་གིས་ཐོས་སོ། ཞེས་སྤྱུས་སོ།

Oh dear

ལྷ་མོས་དེ་སྐད་འོ་སྤྱུས་པ་འོ་ཐོས་ནས་འཁམས་ཏེ་ས་ལ་འགྲེལ་ནས་རིང་ཞིག་འོ་ལོན་པ་དང་། དབྱུགས་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱ་གཉིས་དང་པོ་བཤེས་
གི་སྤྱུས་སུ་བཅས་ཏེ་སྤྱར་བར་རྒྱལ་བུ་གང་དུ་ཚོ་འཕོས་པའི་གནས་སུ་སོང་དོ། དེའི་ཚོ་འོ་སྤྱུག་མོས་རྒྱལ་བུའི་འོ་མི་ཟད་པར་ཐོས་ཟེན་
ཀྱི། ཐུས་པ་དང་འགྲུག་འབའ་ཞིག་གིས་ས་ཚོགས་ཚོགས་ལྷན་འདུག་པ་འོ་མཐོང་ནས་བཅུན་མོས་ནི་མགོ་ནས་བབྱང་། རྒྱལ་བོས་ནི་ལག་པ་

ནས་བབུང་གླེ། ཚོངས་བཏབ་ནས་དུས་པ་དང་། དེར་ཡང་འཁམས་ནས་རིང་ཞིག་འོན་པ་དང་ཕྱིར་སངས་སོ། རྒྱལ་བུ་འོ། <སེམས་
 ཅན་ཚན་པོ་> དེ་དེར་ཚོའཕོས་ནས། <དགའ་ལྡན་> ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཅེ་སྐྱུང་པས་འདིར་སྐྱེས་
 ། ལྷམ་བསམས་ཏེ། ལྷའི་མིག་གིས་རྒྱུད་ལྷ་ཀུན་ཏུ་བལྟས་ན། བདག་ཚོའཕོས་པའི་དུས་བུ་ཚལ་ན་འདུག་པ་ལ་པ་མས་བསྐྱོར་ཏེ། ཤིན་
 ཏུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས། ལྷ་དང་གྲི་བྱུག་དུས་ལྷུག་བལྟལ་ཞིང་ཚོངས་འདེབས་པ་མཐོང་ནས། ལྷམ་བསམས་པ། །བདག་གི་པ་
 མ་འདི་ལྷར་མི་དགའ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་གལ་ཏེ་ན་ལུས་དང་སྲོག་གི་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་གྱིས། དེ་ལ་སྐྱོབ་བསྐྱེད་ཅིང་གཏམ་བྱར་འགོའོ་
 ། ལྷམ་བསམས་ནས།

A visitor from above

ནས་མཁའ་ལས་བབས་ཏེ་སྤང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་ཚོག་སྐྱན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོ་སྐྱོགས་ཀྱིས་པ་མ་གཉིས་ལ་སྐྱོབ་འོ། །སེམས་གཉིས་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟས་ནས། །ལྷ་འོྱུང་སུ་ཞིག་ལགས་པའོ་བདག་ལ་སྐྱོས་ཤིག་། །ཅས་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷམ་སྐྱེས་པ་
 བདག་ཉེ་རྒྱལ་བུ། <སེམས་ཅན་ཚན་པོ་> ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་ལུས་ཀྱིས་ལྷག་མོ་སྐྱོགས་པའོ་བསྐྱོད་པས་དགའ་ལྡན་

ཉི་མའི་གནས་ལུ་སྐྱེས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་འདི་ལྟར་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག། ཇི་ཙམ་དུ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ འི་མཐར་འཇིག་པར་འོང་། ཇོ། རྐྱེ་བ་ འི་ཡོད་ན་དེས་པར་འཇིག་གོ། རྐྱེག་པ་ འི་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ འི་དམུལ་བར་སྤྱང་གི། དགེ་བ་ འི་བྱས་ན་མཐོ་རིས་ ལུ་སྐྱེས་ ཉེ། རྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ འི་ནི་ཀུན་ལ་སྲིད་ན། ཅེའི་སྤྱང་དུ་བདག་ འི་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་མུངན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་སྤྱང་བ་ འི་མཚོར། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ འི་མཛོད་ཅིག་། ཅས་པ་དང། དེའི་པ་མས་སྐྱེས་པ། 「ཁྱོད་ འི་སྤྱང་ཇི་ཚེན་པོས་སྐྱེག་མོ་ འི་བསྐྱོད་ དེ། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་ འི་ཡིན་ན། བདག་ཅག་ འི་བཏང་སྐྱེ། ཚེའི་དུས་ འི་བྱས་པས། དེང་ འི་སྤྱོད་དུན་པའི་ཕྱིར་ཤ་ འི་ཡང་དུམ་བུ་ དུམ་བུར་བཅད་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེག་བཟུལ་གྱིས་གདུངས་ན། སྤྱིང་ཇི་ཚེན་པོ་ འི་སྤྱོད་པ་ འི་སྤྱོད་ འི་འདི་ལྟར་བྱ་བར་རིགས་སམ།」 དེ་ བས་ཡང་ལྷ་དེས་ཚོག་སྐྱན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གྱི་སྤོ་ནས་བཞུགས་ ཉེ། རྐྱོ་བ་ འི་བསྐྱོད་པས་དེའི་པ་མ་ཡང་སྤོ་བ་སྤྱད་ཟད་སྐྱེས་ནས། རིན་ པོ་ཆེ་སྤོ་བདུན་གྱི་སྤོ་མ་ འི་བྱས་ ཉེ། རུས་བུ་དེའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་སྐྱེས་པའི་སྤོང་དུ་མཛོད་རྟེན་ འི་བྱས་སོ། ལྷ་ འི་ཡང་ཕྱིར་གནས་ ལུ་སོང་། ཇོ། རྒྱལ་པོ་དང་འཁོར་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་པོ་བྱང་དུ་སོང་། ཇོ།

Afterword

བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས། །ཀྱན་དགའ་བོ་ལ། །བཀའ་རྩལ་པ། །ཚོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས།? དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་
།ཤིང་ཏྭ་ཆེན་པོ། སུ་འིན་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་འིན་ད་ལྟར་དེའི་ཡབ་རྒྱལ་པོ། །ཟས་གཏང་མ། །འིན་མོ། དེའི་ཚེ་
དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་དེ་འིན་ད་ལྟར་དེའི་ཡུམ་ །རྩུ་མ་ལྷ་མཛེས། །ཡིན་མོ། དེའི་དུས་ན་སྲས་རབ། །རྩུ་ཆེན་པོ།
དེ་འིན་ །བྱམས་པ། །ཡིན་མོ། སྲས་འབྲིང་པོ་ །རྩུ་ཆེན་པོ། དེ་འིན་ །བ་སྲ་མི་ཏུ་ །འིན་མོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་
ཟ་རྒྱུ་ །སེམས་ཅན་ཆེན་པོ། །འིན་གཞན་དུ་མ་སེམས་ཤིག། ད་ལྟར་དེ་འིན་མོ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སྟག་ལྷག་འིན་མི་འདི་
ཉིས་ །འིན་ཏེ། དམ་རྩོན་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཞུགས་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་སོག་བསྐྱབས་ནས་བདེ་བར་བྱས་སོ། དེ་འི་མཛོན་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བཞུགས་ལས་ཐར་བར་མཛད་ནས། །འཁོར་བའི་རྒྱུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་ལས་ །ཡོངས་སུ་གོ་ལ་སོ། ། དེའི་ཚེ་ན་
།ཀྱན་དགའ་བོ་དང་། །འཁོར་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ །བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ལེ་རང་སྤེ་མཛོན་པར་བསྟོད་དོ། །སེམས་
ཅན་ཆེན་པོས་སྟག་མོ་ལ་ལུས་ །བྱིན་པའི་ལེའུ་སྤེ་གཉིས་པའོ།

The poor Brahmin

Prologue

འདི་སྐད་ བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ཐུན་འདས་ འཇམ་མཉམ་ཡོད་པའི་ བུ་ལྷན་གྱི་ཚལ་ མགོན་མེད་ཟས་པའི་ རྒྱན་གྱི་ལྷན་དགའ་རབ་ན་བཞུགས་སོ། དེའི་ཚེ་ ཡུལ་དེ་ན་བཟམ་ཟེ་ རྒྱན་ཏེ་ལོ་བུ་ཤི་ ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ ཡོད་དེ། བཟམ་ཟེ་དེའི་རྒྱུ་མ་དེ་ རབ་ཏུ་མི་སྐྱུག་ཅིང་མེག་གཉིས་ གྲང་མི་མཐོང་སྟེ། མི་མཐོང་བ་དེ་ལ་བུ་ལོ་ རྗེ་མེད་ཀྱི། བུ་མོ་བདུན་ ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལོ་མོ་སོ་ བཟམ་ཟེ་དེའི་བུ་མོ་དེ་དག་ གྲང་སོ་སོར་བག་མར་བཏང་སྟེ། རྒྱུ་མག་པ་དག་ འདུས་ནས། བཟམ་ཟེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ ཡང་ལོ་ལོ་ཞིང་གཏུ་མོ་ཞིག་སྟེ། བུ་མོ་དང་། མག་པ་དག་ འོང་བ་ལ་ལོ་ནས་བུ་མོ་དག་ གྲང་ཕྱིར་མ་ ལ་གཤེལ། དེའི་ཚེ་ན་ཞིང་དག་ གྲང་བར་རན་ནས། རྒྱུ་མཚེས་ལ་བ་ལང་ཞིག་ བརྟམ་ཏེ། ཞིང་ཐོག་ཏུ་སོང་སོང་བ་ལས། ལེགས་པར་མ་བསྐྱངས་པས་སྟོར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་ རྒྱན་ཏེ་ལོ་བུ་ཤི་ཤི་ འདི་སྐད་ཏུ་བསམས་སོ། །བདག་གིས་ཐོན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ བྱས་

ན། བྱིས་དུ་འོངས་ན་ནི། རྒྱུ་མ་ཉི་ཏུ་སྤོ་ཞིང་བུ་མོ་བདུན་དང་། མག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་ཏུ་མི་སྟེར། དེ་བྱིས་མཚོས་ཀྱི་བུ་ལང་ཉི་བརྟམས་ན་ནི། རྣོར་བར་ལྷུར་ཏེ། བདག་གིས་བཙམ་ཡང་མ་རྟེན་ན། ཇི་ལྟར་བྱ་? ། ལྷམ་ལྷ་དམ་ཀྱིས་ཡི་ལྷག་སྟེ་འདུག་པ་ལས། རྒྱ་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་ཤིང་དུང་ན་དབང་པོ་ཀུན་ཉི་ཞེ་ཞིང་བདེ་བར་བཞུགས་པར་མཚོང་དོ།

བམ་ཟེ་དེས་འཁར་བུ་ལ་སྐྱེས་རྒྱུ་བཅས་ཏེ། རྒྱུ་ཚང་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ནས་ཡང་འདི་ལྷམ་དུ་བསམས་སོ། །དགེ་སྦོང་། །གོ་ཏུ་མ་། ། ཉི་མེ་རབ་ཏུ་བདེ་སྦྱིད་དོ། དེ་ལ་རྒྱུང་མས་སྤོ་བུ་ཡང་མེད། ལུ་མོ་དན་པ་དང་། མག་པས་གཙོ་བོ་ཡང་མེད། ཞིང་ཉི་བར་རན་ཏེ་རྒྱུང་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་ལྷ་དམ་ཉི་མེད་དོ། ། ལྷམ་བསམས་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་ཉི་ལྷགས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས། དེ་ལ་འདི་རྒྱུང་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་ཏེ། ང་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེས་བའི་སྦྱོན་གང་ཡང་མེད། རྒྱུང་མ་དན་པ་ཡང་མེད་ན། གཤེགས་སྤོ་བུ་ལྷ་ཅེ་སྐོས། ལུ་མོ་བདུན་གྱི་འཚོ་བོ་ཡང་མེད། མག་པ་བྱིས་དུ་འདུ་བུ་ཡང་མེད། ཞིང་བར་རན་པ་དང་། རྒྱུང་སྦོར་བའི་ལྷ་དམ་ལྷུང་པ་ཡང་མེད་དོ། ཁྱོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་དགའ་མ་? ། ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང་། བམ་ཟེས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུང་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བདག་ཉི་དུ་ལྷམ་ལ་དུར་ཚམ་དུ་འཛིན་ཏེ། རྒྱུང་མ་དང་། ལུ་མོ་ལ་དགའ་ཚམ་དུ་སེམས་སོ།

བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གནང་ན་བདག་ཾ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ །
ལེགས་པར་འོངས་སོ། ། ཞེས་བཀའ་སྩལ་པས། ལྷ་དང་ཁ་སྤུ་ཾ་རང་བྱི་ཉེ་དགོས་ཏེ་དུ་ལྷུར་ཏོ།

དེ་ནས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཅི་འེགས་པར་ཚོས་ཾ་བསྟན་ནས། དེ་སྟེང་དུ་བྲི་མ་ཀུན་ཾ་ཟད་དེ་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་ །
ཀུན་དགའ་བོས་། བཅོམ་ཐུན་འདས་པ་ཾ་གསོལ་བ། ། ལེགས་སོ། བཅོམ་ཐུན་འདས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་པ་བསམ་གྱིས་མེ་བྱུང་
བོ། བྱམ་ཟེ་འདིས་ཐོན་ལེགས་པ་ཅི་ཞིག་ཾ་བྱིས་ཾ་ན། ཉེས་པའི་སྟོན་ཀུན་དང་བྱལ་ཏེ། རས་དཀར་པོ་གཙང་མ་ལ་ཚོན་ཞེན་སྤྲ་བ་ལྷུར་དགོ་
བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཐོབ་པར་གྱུར། ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ ། ཀུན་དགའ་བོ་། ལ་བཀའ་སྩལ་བ། ། བྱམ་ཟེ་འདི་ཾ་ད་
ལྷུར་འབའ་ཞིག་དས་ཕན་བཏགས་ཏེ་བདེ་བར་བྱས་པར་མ་ཟད་གྱི། ཐོན་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་ཞིང་བདེ་བར་བྱས་
སོ། ། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། འདས་པའི་དུས་ན་བྱམ་ཟེ་འདི་ཾ་ཇི་ལྷུར་བདེ་བར་མཛོད་པ་བྱས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། བཅོམ་ཐུན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ། རྩོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་དང་། རྩོད་ལ་བསྟན་པར་བྱོལ། ། ། ཀུན་དགའ་
བོས་། གསོལ་བ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་འཚལ་ལོ་། ། ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་
རྣམས་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ཏོ། །

The story

ཚོན་འདས་པའི་བསྐལ་པ་གངས་མེད་ཚད་མེད་པའི་ཕ་རོལ་ན་རྒྱལ་པོ་ «མངོས་པའི།» ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྲུང་སྟེ། ཚོས་བཞིན་
དུ་སྲིད་འཚོའོ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་དེ་ན་བཟམ་ཟེ་། ། (དབྱིག་པ་ཅེན་།) ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། རབ་ཏུ་དབུལ་པོངས་པ། བཟའ་བ་
དང་བལོ་བ་འེད་པ་ཞིག་ལོ་དེས་བྱིམ་བདག་ཅིག་ལ་སྐང་ཞིག་འབྲུགས་ཏེ། ཉེན་པར་སྦྱོང་ནས་སྐང་དེ་འབྲིད་དེ་བྱིམ་
བདག་དེའི་བྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་ན་བྱིམ་བདག་འེན་ཟན་འབྲེ། དབྱིག་པ་ཅན་བྱིས་སྐང་དེ་བྱིམ་གྱི་ནང་དུ་བཏང་བ་དང་།
སྐང་འོྟོག་ཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་སྟོར་ཏེ། བྱིམ་བདག་དེ་ཟན་འོྟོས་ནས་ལངས་པ་དང་། དེ་ན་སྐང་མ་མཐོང་ནས་དེས་དབྱིག་པ་
ཅན་པ་ལ་ «སྐང་ག་མེ?» ཞེས་བྱས་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། «འོྟོད་ཀྱི་བྱིམ་གྱི་ནང་དུ་བཏང་དོ།» འོྟོད་
གྱིས་དའི་སྐང་འོྟོར་གྱིས། སྐང་བྲིན་ཅིག་།» ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། «དས་མ་བོར་ཤོ།» འོྟོད་ནས་དེ་གཉིས་འོྟོ་

འགྲོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཐང་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལུ་བྱ་ཅག་གི་འགྲོགས་པ་དང་མི་འགྲོགས་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་ནས་དེ་གཉིས་འདོད་བ་དང་།

Problems on the way

མི་གཞན་ཞིག་གི་རྟ་རྟོད་མ་ཞིག་འོ་བོས་ནས། དེས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> ལ་སྒྲུབ་པ། «རྟ་རྟོད་མ་འབྱུང་། ཞེས་སྒྲུབ་ནས། དེས་རྟོ་ཞིག་འོ་བོ་སྐྱབས་ཏེ་འཕངས་པ་དང་། རྟའི་རྒྱུ་ལ་ལ་ཕོག་ནས་རྒྱུ་ལ་འོ་ཆག་གོ་དེས་སྒྲུབ་པ། «ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྟ་འོ་བོ་བསད་ཀྱིས། ངའི་རྟ་འོ་བོ་བྱེད་ཅིག་!» «ཅིའི་བྱེད་རྟ་འོ་བོ་བྱེད་?» དེས་སྒྲུབ་པ། «རྒྱུ་ཕོག་འོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལུ་བྱ་ཅག་གི་ཞལ་ཆེ་འགྲོད་དུ་འོད་ཅོད་» ཞེས་སྒྲུབ་ནས་དེ་དག་འོ་བོ་དེ་མོང་བ་དང་། <དབྱིག་པ་ཅན་> དེ་འོ་བོ་སྐྱོབ་པར་བརྟམས་ཏེ། དེས་རྟོག་པ་ཞིག་གི་སྐྱོང་དུ་མཚོངས་པ་དང་། དེའི་དུང་ན་མ་གཤིས་འོ་བོ་ཐགས་འཐག་ཅིང་འདུག་པ་དེའི་སྐྱོང་དུ་སྐྱོང་ནས་མ་གཤིས་དེ་འོ་ཆེ་འོ་བོ་སྐྱོབ་པ་དང་། མ་གཤིས་འོ་བོ་སྐྱོང་ནས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> དེ་འོ་བོ་སྐྱོབ་ནས་ «ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྟ་འོ་བོ་བསད་ཀྱིས། ངའི་རྟ་འོ་བོ་བྱེད་ཅིག་!» ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་། «ངས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟ་འོ་བོ་ཅེ་ལྟར་བྱེད་?» ཞེས་སྒྲུབ་ནས། «རྒྱུ་ཕོག་འོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འདོད་»

དང་། དེས་ལྷ་བུ་ཅག་གི་ཞལ་ཆེ་ལོ་གཙོད་དོ། ། ཞེས་དེ་དག་ལོ་དོད་བལ་ལས། ལམ་གྱི་བར་དེ་ན་ཆུ་བོ་གཉིད་ཟབ་པ་ཞིག་ལོ་ཡོད་དེ།
 ཆུ་དཔེ་ནང་ནས་ཆུར་ཤིང་མཁན་ཞིག་ལོ་སྟེ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ཁ་ནས་ཁྱེད་ཉེ་འོང་དོ། དེ་ལ་ (དབྱིག་པ་ཅན་) གྱིས་། «ཆུ་ལོ་གཉིད་ཅི་ཙམ་?
 » ། ཞེས་དྲིས་པ་དང་། «ཆུ་གཉིད་ཟབ་པོ། ། ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ཆུར་སྤྲུང་སྟེ། ལྷོ་ལྷོ་ལོ་མ་རྟེན་པ་དང་། དེས་ (དབྱིག་པ་
 ཅན་) ལོ་བཟུང་ནས། «ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་སྟེ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ཆུར་བསྐྱར་རོ། ། དེས་སྤྲུལ་པ་། «དཔེ་མ་བསྐྱར་རོ། ། «ཆུར་ཤོག་! ལྷོ་ལོ་
 སོལ་བུ་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལྷ་བུ་ཅག་གི་ཞལ་ཆེ་ལོ་གཙོད་དོ། ། ཞེས་སྤྲུལ་ནས་དོད་དོ། དེ་ལོ་ལུས་ལོ་དཔེ་མ་ཆང་ཆོད་གི་ལྱིམ་
 དུ་སོང་སྟེ་ཆང་ལོ་བསྐྱངས་ནས། ཆང་ཆོད་མ་དེ་ལ་བུ་ཕོ་ཞིག་ལོ་བཙས་ཏེ། ལུ་ལོ་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ཉེ་བསྐྱལ་པ་ལས། (དབྱིག་པ་ཅན་
) ལོ་དཔེ་སྟེ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་འདུག་པ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་ལོ་ཚོག་དང་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་ལྷོ་དང་ (དབྱིག་པ་ཅན་) དེ་ལོ་བཟུང་སྟེ། «ཁྱོད་
 ཀྱིས་དཔེ་བུ་ལོ་བསད་ཀྱིས། དཔེ་བུ་ལྱིན་ཅིག་! ། དེས་སྤྲུལ་པ། «དཔེ་མ་བསད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུ་ལོ་དཔེ་མ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་? ། དེས་
 «ཆུར་ཤོག་! ལྷོ་ལོ་སོལ་བུ་དུ་འདོད་དང་། དེས་ལྷ་བུ་ཅག་གི་ཞལ་ཆེ་ལོ་གཙོད་དོ། ། ཞེས་སྤྲུལ་ནས་དེ་དག་ལོ་དོད་བལ་ལས།

Questions for the king

གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་ཤ་ཀོ་ཏ་ཀ་ལ་བྱ་ཚེག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་ (དབྱིག་པ་ཅན་) དེ་མཐོང་ནས་ «གར་འགྲོ?» ་
 ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་། «ང་ཉི་མི་འགྲོ་ན། །འདི་དག་གིས་ང་ལྷོད་དོ།» «གར་དུ་ལྷིང་?» «རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་ལོ།» «
 འོ་ན་ཁོ་བོའི་ཕྱིན་ཞིག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱོས་ཤིག་!» «གནས་འདི་» ཞེས་བཞི་བ་ན། «ཤིང་ཤ་ཀོ་ལ་ཀ་དེ་ལ་བྱ་ཚེག་ཅིག་འདུག་པ།
 «བདག་ཤིང་གཞན་གྱི་ལ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་སྐད་མི་སྟན་ལ། ཤིང་འདིའི་ལར་འོངས་ན་སྐད་དོ་མཚར་དུ་སྟན་ན།
 དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་?» ཞེས་དེ་སྐད་མཚོའི་ཞེས་སྐྱོས་ཤིག་!» དེ་ནས་ཡང་གནས་གཞན་ཞིག་ན་སྐྱེས་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། རྩ་
 མ་བཞིན་དུ་ «བདག་གི་ཕྱིན་ཡང་ཞུས་ཤིག་!» བདག་ཉམས་ལུང་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཚེ་ནི་བདེ། སྐར་འཇུག་པའི་ཚེ་སྐྱེག་བསྐལ་ན།
 ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གྱུར་?» ཅེས་ཞུས་ཤིག་!» དེ་དག་དོང་བ་ལས་གནས་གཞན་ཞིག་ན་ན་རྒྱུང་གཞན་ལུ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས།
 རྩ་མ་བཞིན་དུ་ «ཁོ་མོའི་ཕྱིན་ཡང་ཞུས་ཤིག་!» རྩ་མ་ཁོ་མོའི་ཕ་མའི་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་ན་གྲོས་པོའི་ཁྱིམ་འདོད། ལྷོས་པོའི་ཁྱིམ་
 ར་འདུག་པའི་ཚེ་ལ་མའི་ཁྱིམ་འདོད་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ཞུས་ཤིག་!» ཅེས་སྐྱེས་ན། དེ་དག་དོང་བ་ལས།

Judgements of the king

ལྟལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་དག་ལྟལ་པོའི་རྒྱུ་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། དེ་ནས་ལྟལ་པོས་དེ་དག་ལ་
「ཁྱོད་ལོ་ཅེ་ལ་འོངས་། ཞེས་དེས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> དང་ཁྱིམ་བདག་ཚོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལོ་
སྐྱུ་ལོ་ལྟལ་པོས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> ལ་སྐྱུས་པ། 「ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་ལྟལ་པོས་མཇུག་ཟེ་།」 「བརྟམ་ལོ།」 「འོ་ན་ཕྱིར་ཕྱིན་
ནམ་ཟེ་།」 「ཁྱིམ་བདག་གིས་མཚོང་བར་ཕྱིན་ཏེ་ལས་ནི་མ་བཏང་འོ་།」 ལྟལ་པོས་སྐྱུས་པ། 「 <དབྱིག་པ་ཅན་>
འདིས་གྲང་ལྟལ་པོ་ཕྱིར་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་མ་སྐྱུས་པས་ན། ལྟལ་པོ་ཚོད་ཅིག་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་འོངས་པར་མཚོང་ལ་མ་བཏགས་པས་ན།
མིག་ལྟལ་པོ་ཕྱིར་ཕྱིན་ཟེ་། ཅེས་བཅད་དོ། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྐྱུས་པ། 「 <དབྱིག་པ་ཅན་> ལྟལ་པོ་གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་གྲང་ལོ་ཕྱོགས།
གཉེས་ལུ་ན་བདག་གི་མིག་ལྟལ་པོ་ཕྱིར་བཏགས། <དབྱིག་པ་ཅན་> ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་ལྟལ་པོ་
ཅན་ཟེ་། ལྟལ་པོ་བདག་གི་རྟ་ཚོད་མ་ལོ་བཟུམ་མོ་། ཞེས་སྐྱུས་པ་དང་། ལྟལ་པོས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> ལ་། 「ཁྱོད་ཀྱིས་རྟ་ལོ་ལྟལ་
ལྟལ་པོ་བཏང་། ཅེས་དེས་ན། 「བདག་ལོ་ལམ་དུ་ལྟལ་པོ་ཏེ་མཚེ་མཚེ་བལས། མི་འདིས་ 「རྟ་ལོ་མ་བཏང་ཞིག་ལོ་། ཅེས་མཚེས་ནས།
བདག་གིས་རྟ་ཞིག་གྲངས་ཏེ་འཕངས་པས་རྟ་ལོ་གྲུམ་མོ། ལྟལ་པོས་སྐྱུས་པ། 「རྟ་ལོ་བདག་གིས་ 「རྟ་ལོ་མ་བཏང་ཞིག་ལོ་།
ཅེས་སྐྱུས་པས། ལྟལ་པོ་བདག་ལོ་རྟེ་ལྟལ་པོ་ཚོག་ཅིག་། <དབྱིག་པ་ཅན་> ལོ་རྟེ་ལོ་འཕངས་པས་ལག་པོ་ཚོད་ཅིག་། མི་དེས་སྐྱུས་པ།

「གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་ཉོ་བས་ད། གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་ལྷོ་བཅད་པ་བས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> ོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཡུང་ལློ།
」 ཤེང་མཁན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། 「 <དབྱིག་པ་ཅན་> གྱིས་བདག་ལ་ 「རྒྱའི་གཏིང་ཅི་ཙམ་ཏུ་ཟབ་?» ཅེས་དྲིས་པས། ཁ་
ནས་སྤྲེལ་ཐོགས་པ་ེ་རྒྱར་རྒྱུང་ངོ་། ཞེས་གསོལ་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། 「རྒྱལ་ཅི་འཁྲུང་ཡང་ཕྱག་པ་ལ་བཀྱར་བར་རིགས་ཀྱི་ཁ་
ནས་ཁྱེད་བས་ཤིང་མཁན་གྱི་མདུན་སོ་གཉིས་ེ་ཚོག་ཅིག་! <དབྱིག་པ་ཅན་> ནི་ 「རྒྱ་གཏིང་ེ་ཟབ་བམ་」 ཞེས་དྲིས་པས་ལྷོ་
ཚོད་ཅིག་! ཤེང་མཁན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། 「གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་སྤྲེལ་ེ་སྟོར། གཉིས་སུ་ན་བདག་གི་སོ་བཅག་པ་བས་ <དབྱིག་པ་
ཅན་> ོ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཡུང་ལློ།」

ཆང་ཚོང་མས་སྒྲུབ་པ། 「དབྱིང་པ་ཅན་གྱིས་བདག་གི་བུ་བས་དངོ།」 <དབྱིག་པ་ཅན་> གྱིས་སྒྲུབ་པ། 「བདག་ོང་ལ་
བས་ཆང་ོ་སྒོང་ཏུ་མཆིས་པས་སྟན་ལ་མ་བཟུངས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པས། འོག་ན་བུ་མཆིས་པར་མ་ཚོར་ཏེ་བུ་གུ་མ་མོ།」 རྒྱལ་
པོས་སྒྲུབ་པ། 「ཆང་ཚོང་མ་ཁྱེད་ེ་བུ་ོག་ར་བརྟལ་ལ་གོས་ཀྱིས་མེ་མངོན་པར་གཡོགས་པས་ཉེས་སོ། <དབྱིག་པ་ཅན་> ོ་
ཁྱེད་ེ་སྟན་ལ་མེ་ཏོག་པར་འདུག་པ་ཡང་ཉེས་ཀྱིས། <དབྱིག་པ་ཅན་> ཁྱེད་ེ་ཁྱོར་བྱོས་ལ་བུ་ོལ་པར་བྱོས་ཤིག་!」 ཅེས་སྒྲུབ་

སྟོ མང་ཚོང་མས་སྤྲུལ་པ། གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་བྱ་བ་བསད། གཉིས་ལྷ་ན་བདག་གི་ཚུར་བྱས་པ་བས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> འོ་རྒྱལ་
 པར་ལྷུར་ཀྱང་སློབ། ཐ་ག་པའི་རྒྱུང་མས་སྤྲུལ་པ། ག <དབྱིག་པ་ཅན་> གྱིས་བདག་གི་ཚུར་བྱས་མོ། <དབྱིག་པ་ཅན་
 > གྱིས་སྤྲུལ་པ། ག <བདག་ལ་དབྱ་མང་བས་འཛིགས་ཏེ་རྩེག་པ་ལས་བཟུལ་ནས་ཐོས་པ་ལས། དག་ལ་མི་འོ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ་གུམ་
 མོ། རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་པ། ག <སོང་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚུར་བྱིས་ཤོག།> དེས་སྤྲུལ་པ། ག <གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གི་ཚུར་བྱས་ལྷ་
 མོ། འདི་འོ་བདག་གི་ཚུར་བྱས་པ་བས་ <དབྱིག་པ་ཅན་> འོ་རྒྱལ་བར་ལྷུར་ཀྱང་སློབ། དེ་དག་སོས་ནས་ཞུ་ཆེ་འོ་བཅད་དེ། <
 དབྱིག་པ་ཅན་> ལ་ཡུས་བྱིན་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་ཏོ།

Two other suits

རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཡང་བུད་མེད་གཉིས་ཤིག་འོ་བྱ་གཅིག་ལ་བཙོང་དེ། རྒྱལ་པོ་སློ་མཁས་པས་བརྟགས་ནས་བུད་མེད་གཉིས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་སྤྲུལ་སོ། ག <ཚོད་གཉིས་ཀྱིས་བུའི་ལག་པ་རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲོངས་ལ་གང་གིས་ཐོབ་པ་འོ་བྱ་འོ་བྱ་ཅིག།> ཅས་སྤྲུལ་བུད་དང་།
 བུའི་མ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱ་ལ་སྟོང་རྗེ་འོ་མེད་པས་སྤྲུང་གིས་མི་དོགས་ཏེ་མཐུ་ཅི་འོ་ཡོད་པས་དྲངས་སོ། བུའི་མ་མ་གང་འོ་ཡིན་པ་

དེས་ནི་བྱ་བ་ལ་བྱམས་པས་སྐད་གྲིས་དྲིགས་ཏེ་སློབས་གྲིས་ལུབ་ཀྱང་དྲག་ཏུ་མི་འདྲན་ནོ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྟོགས་ནས་དྲག་ཏུ་དྲངས་པ་དེ་
ལ་། «འདི་ཉི་ལྟོད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མེད་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་ན། དང་པོར་སློབ་ཤིག་!» ཅེས་བྱས་པ་དང་། དལ་
གྲིས་འདྲན་པའི་སྐུ་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ་སྐུ་ཉི་དེ་ནས་ཡང་མི་གཉིས་ཤིག་ལ་རྣམས་ལུག་གཅིག་ལ་བརྗོད་དོ། རྒྱལ་པོའི་དྲང་
དུ་འོངས་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་བརྟགས་ནས་ཞལ་ཆེ་གོང་མ་བཞིན་དུ་བཅད་དོ།

Answers of the king

དེ་ནས་། <དབྱིག་པ་ཅན་གྲིས་། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། «འདི་དག་གིས་བདག་ལ་བཟུང་སྟེ་ཉིད་ཅིང་མཆི་བ་ན། རྒྱལ་
ཞིག་ལ་འདྲན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་མཆི་འོ། «བདག་ལ་ཁྱང་བྱ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཉི་བདེ། ལྷན་མེད་པའི་ཆེ་ཉི་སྐྱུག་བཟུལ་ན།
ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཞུས་ཤིག་!» ཅེས་མཆི་འོ། རྒྱལ་པོས་སྐྱུག་པ། «རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གྲིས་ཤིག་! ལྟོད་མེ་ལྷོ་
ཤིང་བཀའ་བས་ཁྱང་ནས་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཉི་བདེ་འོ། ཕྱིར་བྱང་ནས་ཁ་ཟས་མང་དུ་ཟོས་ལ་བྱ་རྒྱུས་གྲིས་བཅོས་པས་ལྟོད་ལྷོས་ཏེ་སློབ་
པོར་གྱུར་པས་སྐར་འབྲུག་པའི་ཆེ་ཉི་ལྱང་བྱ་ལ་འོངས་ནས་སྐྱུག་བཟུལ་ལོ་།» ཞེས་གྲིས་ཤིག་! «ལྟོད་ཀྱིས་ད་ལྟེ་ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་

ལ་མི་ཁོ་ན། རི་ཟླ་མིར་འཕུང་བ་དང་འདྲ་བར་བདེ་བར་འཇུག་གོ། ། ཞེས་སྤྲིས་ཤིག། ། དེ་ནས་ན་ཚུང་མ་གཞོན་ལུང་ལིན་ཅིན་མི་སྤྲིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤྲིས་པ། ། རྩ་ཚུང་མ་གཞོན་ལུང་ལི་ ། རྩོད་ཀྱི་པ་མའི་ཁྲིམ་ན་མཛའ་བོ་ཞིག་ ། འདུག་སྟེ། ཅན་མ་ ། རྒྱུས་པོའི་ཁྲིམ་ ། རྩ་འདུག་པའི་ཚེ་ན་མཛའ་བོ་ལ་ཆགས་པས་པ་མའི་ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་འདོད། ཅན་མ་ ། པ་མའི་ཁྲིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་ན་མཛའ་བོ་ལ་སྤོང་སྟེ། རྩོ་ལ་ཆགས་པས་རྒྱུས་པོའི་ཁྲིམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ ། ཡིན་གྱིས། གནས་གཅིག་སྤང་ལ་གཅིག་ལེགས་པར་བཟངས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་ ། མེད་པར་འགྲུར་རོ། ། ཞེས་སྤྲིས་ཤིག། གནས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་གཏོག་ལ་བྱ་རོག་ཅིག་ ། འདུག་པའི་ལིན་ཅིན་མི་སྤྲིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤྲིས་པ། ། ། ཤིང་དེའི་འོག་ན་གསེར་ ། ཡོད་པས་རྩོད་ཀྱི་སྐད་སྙན་པ་ ། ཡིན་ནོ། ཤིང་གཞན་གྱི་དུང་ན་གསེར་མེད་པས་སྐད་ ། མི་སྟན་ནོ། ། ཞེས་གྱིས་ཤིག། ། རྒྱལ་པོས་ ། སྤྱི་གཤིས་ཅན་ ། ལ་སྤྲིས་པ། ། རྩོད་ལ་ཉེས་པ་ ། མང་ ། དུ་བྱུང་ཡང་ངས་བཅད་པོ། རྩོད་ ། རྩི་དེལ་པོངས་ ། ཤིང་གི་འོག་ན་གསེར་གྱི་གཉེར་ ། ཡོད་པ་ ། རྣོས་ལ་ཁྲུར་ ། ཅིག། ། སྤྱི་གཤིས་ཅན་ ། རྒྱལ་པོས་བསྟོད་པ་བཞེན་ ། དུ་སོ་སོའི་ལིན་ཅིན་ ། ཡང་བསྟོད་ནས་ཤིང་དུང་ནས་གསེར་ཡང་བྱུང་སྟེ་ ། ཁྲུར་ ། གེ་ ། དེ་ལིན་ཅིན་ ། མོ་ ། ཚོས་སྤྲིས་ ། ཅན་ཅེས་ ། རྒྱང་མི་ ། ཉེ་ ། ཚོ་གཅིག་ ། རྩ་ ། མེད་ ། སྤྱི་དཔར་ ། རྒྱར་ ། ཉོ།

Afterward

〈ཀླན་དགའ་བོ།〉 དེའི་ཚེ་དེའི་རུས་ན་རྒྱལ་པོ་ 〈མཛོལ་པ་།〉 དེ་ལ་ལམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག་! དེ་ནི་ད་ལྟར་ངོ་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཚེ་དེའི་རུས་ན་བཟའ་བེ་ 〈དབྱིག་པ་ཅན་།〉 དེ་ལྟེན་བཟའ་བེ་ 〈ཕྱིན་ཏེ་ལོ་ཤུ་ཤ་།〉 འཕྲིན་ལོ་ ངས་ཚོན་ཡང་ལྷུག་
བཟའ་བེ་མཐའ་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་ནས་བདེ་སྲིད་པར་བྱས་པོ། ང་ལ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀློང་ལྷུག་བཟའ་
ལས་ཐར་བར་བྱས་ཏེ་ཟད་མི་ཤེས་བའི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏོར་བྱིན་ཏོ། ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་རྒྱལ་ནས། ཚོ་
དང་ལྡན་པ་ 〈ཀླན་དགའ་བོ་དང་།〉 འཁོར་མང་པོ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཕྲིན་ལོ་ལེན་མངོན་པར་དགའོ།
ཕྱིན་བདག་ 〈དབྱིག་པ་ཅན་།〉 ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་དགའ་བོ།